

**Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Полтавський юридичний інститут
Кафедра конституційного, адміністративного,
екологічного та трудового права**

**Завдання для поточного контролю знань студентів
із навчальної дисципліни
«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Освітня програма/спеціалізація – «Право»

Статус дисципліни – вибіркова

Завдання для поточного контролю знань студентів із навчальної дисципліни «Правове регулювання екологічної безпеки» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» освітньої програми «Право» Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Полтава: Полтавський юрид. ін.-т Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 37 с.

Розробник:

Троцька Марина Василівна, доцент кафедри конституційного, адміністративного, екологічного та трудового права,
кандидат юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри конституційного, адміністративного, екологічного та трудового права (протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.)

Дата оновлення – 28 серпня 2020 рік
(протокол № 1 засідання кафедри конституційного, адміністративного, екологічного та трудового права від 28 серпня 2020 року)

Завідувач кафедри _____ В. М. Божко

Т е м а 1. Екологічна безпека як комплексний об'єкт правового регулювання

1. Екологічна безпека є такий стан навколишнього природного середовища, при якому забезпечується:

1. раціональне використання природних ресурсів
2. попередження погіршення екологічної обстановки та виникнення небезпеки для здоров'я людей
3. умови якісного відпочинку населення
4. безпечні умови праці

2. Екологічна стандартизація і нормування проводяться з метою:

1. обліку природних ресурсів;
2. встановлення комплексу обов'язкових норм, правил, вимог щодо використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки
3. моніторингу природних ресурсів;
4. розрахунку вартості природних ресурсів.

3. Екологічні нормативи встановлюють:

1. вартість природних ресурсів;
2. кількість природних ресурсів;
3. гранично допустимі викиди та скиди у навколишнє природне середовище забруднюючих хімічних речовин;
4. обсяг природних ресурсів.

4. Нормативи гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин у навколишньому природному середовищі є:

1. єдиними для будь-якого населеного пункту;
2. єдиними для всієї території України;
3. єдиними для певної території;
4. єдиними для всіх екологонебезпечних підприємств.

5. Забруднення екосистем – це:

1. привнесення у середовище чи виникнення в ньому нових, як правило, не характерних для нього фізичних, хімічних, інформаційних чи біологічних агентів або перевищення у даний проміжок часу природного багаторічного рівня концентрації перерахованих агентів в середовищі
2. не привнесення у середовище чи виникнення в ньому нових, як правило, не характерних для нього фізичних, хімічних, інформаційних чи біологічних агентів або перевищення у даний проміжок часу природного багаторічного рівня концентрації перерахованих агентів в середовищі
3. привнесення у середовище чи виникнення в ньому старих, як правило, характерних для нього фізичних, хімічних, інформаційних чи біологічних агентів або перевищення у даний проміжок часу природного багаторічного рівня концентрації перерахованих агентів в середовищі

4. не привнесення у середовище чи виникнення в ньому, як правило, характерних для нього фізичних, хімічних, інформаційних чи біологічних агентів або перевищення у даний проміжок часу природного багаторічного рівня концентрації перерахованих агентів в середовищі

6. Екологічний ризик – це:

1. вірогідність ненавмисних поступових та катастрофічних антропогенних змін існуючих природних об'єктів, факторів та екологічних ресурсів
2. вірогідність випадкових некатастрофічних антропогенних змін існуючих природних об'єктів, факторів та екологічних ресурсів
3. вірогідність навмисних або випадкових, поступових та катастрофічних антропогенних змін існуючих природних об'єктів, факторів та екологічних ресурсів
4. вірогідність навмисних або випадкових, раптових та катастрофічних антропогенних чи природних змін існуючих штучних об'єктів

7. Якість природного середовища – це:

1. стан природних екосистем, що не зберігає їх здатність до постійного обміну речовин та енергії, а також відтворенню життя
2. стан природних та трансформованих людиною екосистем, що зберігає їх здатність до постійного обміну речовин та енергії, а також відтворенню життя
3. стан трансформованих людиною екосистем, що зберігає їх здатність до постійного обміну речовин та енергії, а також відтворенню життя
4. стан природних та трансформованих людиною екосистем, що зберігає їх здатність до тимчасового обміну речовин та енергії

8. Забезпечення екологічної безпеки є обов'язком:

1. тільки громадян
2. тільки юридичних осіб
3. держави
4. тільки органів місцевого самоврядування

9. Людина і громадянин; суспільство; держава; територія, навколишнє природне середовище – це:

1. суб'єкти екологічної безпеки
2. принципи екологічної безпеки
3. види екологічної безпеки
4. об'єкти екологічної безпеки

10. Екологічна безпека диференціюється залежно від екологічно небезпечних видів діяльності на:

1. техногенно-екологічну, радіоекологічну, соціально-екологічну, природну, економіко-екологічну безпеку тощо
2. глобальну; національну; локальну; особисту екологічну безпеку громадян

3. технічну, хімічну, токсичну, біологічну, радіаційну, ядерну, гідротехнічних споруд, транспортних засобів тощо.
4. ту, що виникла внаслідок впливу на природний об'єкт людської діяльності; під впливом самих природних процесів

Н о р м а т и в н о - п р а в о в і а к т и т а л і т е р а т у р а

1. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 31. Ст. 241. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>

2. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991р. № 1264-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 41. Ст. 546. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>

3. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990 р. № 55-XII. Відомості Верховної Ради УРСР. 1990. № 31. 429. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text>

4. Про основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки: Постанова Верховної Ради України від 05.03.1998 р. №188/98-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 38-39. Ст. 248. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/188/98-вр#Text>

5. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: Закон України від 28.02.2019р. № 2697-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2019. № 16. Ст. 70. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>

6. Про зону надзвичайної екологічної ситуації: Закон України від 13.07.2000р. № 1908-III. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 42. Ст. 348. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1908-14?find=1&text=кризов#Text>

7. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012р. № 5403-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 34-35. Ст.458. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>.

8. Правове регулювання екологічної безпеки в Україні: навч. посіб. / А.П. Гетьман, М.В. Шульга, В.Л. Бредіхіна та ін. Х.: Право, 2012. 296 с.

9. Андрейцев В.І. Право екологічної безпеки: навч. та наук.-практ. посіб. К.: Знання-Прес, 2002. 332 с.

10. Проблеми права екологічної безпеки: навч. посібн. / М.В. Краснова, Г.І. Балюк, А.Г. Бобкова [та ін.]: М-во освіти і науки України; Київ. Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка; Нац. гірн. Ун-т. Дніпро: НГУ, 2016. 575 с.

11. Краснова Ю.А. Право екологічної безпеки : навчальний посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2019. 238 с.

Т е м а 2. Публічно-правове забезпечення екологічної безпеки

1. Органом загальної компетенції у сфері забезпечення екологічної безпеки є:

1. Верховна Рада України
2. Міністерство екології та природних ресурсів України
3. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
4. Державне агентство України з управління зоною відчуження

2. Органом спеціальної компетенції у сфері забезпечення екологічної безпеки є:

1. Президент України
2. міська рада
3. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
4. місцева державна адміністрація

3. Пріоритетність вимог екологічної безпеки належить до:

1. основних засад інформування населення
2. основних засад охорони довкілля
3. основних засад здійснення правосуддя
4. основних засад забезпечення законності

4. Для реалізації ефективної діяльності України по забезпеченню екологічної безпеки:

1. розробляються і приймаються місцеві програми
2. укладаються цивільно-правові договори
3. не проводиться роз'яснення норм чинного законодавства
4. не розробляються державні цільові програми

5. Додержанням вимог екологічної безпеки – це:

1. обов'язок громадян
2. право громадян
3. звичай громадян
4. рекомендації для громадян

6. Здійснення державного нагляду за додержанням вимог законодавства щодо екологічної безпеки покладається на:

1. Президента України
2. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
3. Міністерство екології та природних ресурсів України
4. Держану екологічну інспекцію України

7. Виступати з ініціативою проведення всеукраїнського референдуму з питань, пов'язаних з забезпеченням екологічної безпеки мають право:

1. місцеві державні адміністрації
2. громадяни
3. органи місцевого самоврядування
4. громадські природоохоронні організації

8. Беруть участь у проведенні спільно з працівниками органів державного контролю перевірок додержання відповідними суб'єктами норм екологічної безпеки:

1. інспектори екологічної інспекції
2. державні інспектори з охорони навколишнього природного середовища
3. громадські інспектори з охорони довкілля
4. інспектори охорони природи

9. Безпечне для життя та здоров'я навколишнє природне середовище – це:

1. право
2. свобода
3. обов'язок
4. звичай

10. Дані про стан здоров'я та безпеку людей – це:

1. екологічна інформація
2. податкова інформація
3. правова інформація
4. інформація про послугу

Нормативно - правові акти та література

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 31. Ст. 241. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
3. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991р. № 1264-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 41. Ст. 546. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>
4. Про основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки: Постанова Верховної Ради України від 05.03.1998 р. №188/98-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 38-39. Ст. 248. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/188/98-вр#Text>
5. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: Закон України від 28.02.2019р. № 2697-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2019. № 16. Ст. 70. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>
6. Правове регулювання екологічної безпеки в Україні: навч. посіб. / А.П. Гетьман, М.В. Шульга, В.Л. Бредіхіна та ін. Х.: Право, 2012. 296 с.
7. Андрейцев В.І. Право екологічної безпеки: навч. та наук.-практ. посіб. К.: Знання-Прес, 2002. 332 с.
8. Проблеми права екологічної безпеки: навч. посібн. / М.В. Краснова, Г.І. Балюк, А.Г. Бобкова [та ін.]: М-во освіти і науки України; Київ. Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка; Нац. гірн. Ун-т. Дніпро: НГУ, 2016. 575 с.
9. Краснова Ю.А. Право екологічної безпеки : навчальний посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2019. 238 с.

Т е м а 3. Правове забезпечення та регулювання екологічної безпеки населення та територій

1. Які зони встановлюються при визначенні місць розміщення нових об'єктів, реконструкції діючих підприємств та інших об'єктів, які впливають або можуть впливати на стан атмосферного повітря:

1. природоохоронні зони;
2. зони відчуження;
3. санітарно-захисні зони;
4. зони підвищеної екологічної небезпеки.

2. Який контроль здійснюється за охороною атмосферного повітря підприємствами, установами, організаціями та громадянами – суб'єктами підприємницької діяльності в процесі їх господарської та іншої діяльності, якщо вона справляє шкідливий вплив на стан атмосферного повітря:

1. державний;
2. відомчий;
3. громадський;
4. виробничий.

3. Перелік забруднюючих атмосферне повітря речовин, переглядається:

1. Мінприродою не менш одного разу на п'ять років;
2. Кабінетом Міністрів України не менш одного разу на п'ять років;
3. Кабінетом Міністрів України не менш одного разу на десять років;
4. Верховною Радою України не менш одного разу на десять років.

4. Екологічна безпека територій передбачає:

1. дотримання встановлених природоохоронним законодавством вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, збереження та раціонального використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони здоров'я людини, здійснення заходів для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів.
2. недотримання встановлених природоохоронним законодавством вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, збереження та раціонального використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони здоров'я людини, здійснення заходів для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів.
3. дотримання невстановлених природоохоронним законодавством вимог щодо охорони довкілля, збереження та використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони здоров'я людини
4. дотримання встановлених природоохоронним законодавством вимог щодо нераціонального використання природних ресурсів, вимог щодо охорони

здоров'я людини, не здійснення заходів для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів.

5. При розробці та реалізації містобудівної документації суб'єкти містобудівної діяльності зобов'язані:

1. не дотримуватись основних завдань та заходів щодо забезпечення сталого розвитку населених пунктів та екологічної безпеки територій
2. дотримуватись неосновних завдань та заходів щодо забезпечення розвитку населених пунктів та екологічної безпеки територій.
3. дотримуватись основних завдань та заходів щодо незабезпечення сталого розвитку населених пунктів та екологічної безпеки територій.
4. дотримуватись основних завдань та заходів щодо забезпечення сталого розвитку населених пунктів та екологічної безпеки територій.

6. Особам, які постраждали від надзвичайної екологічної ситуації:

1. не відшкодовується заподіяна матеріальна шкода та не надається інша необхідна допомога
2. відшкодовується заподіяна матеріальна шкода та надається інша необхідна допомога на умовах і в порядку, встановлених законом
3. відшкодовується лише заподіяна моральна шкода в порядку встановленому законом
4. відшкодовується шкода на розсуд органів місцевого самоврядування

7. На території рекреаційних зон забороняється:

1. діяльність, що позитивно впливає на навколишнє природне середовище або може перешкодити використанню їх за цільовим призначенням
2. тільки господарська діяльність, що негативно впливає на навколишнє природне середовище
3. господарська та інша діяльність, що негативно впливає на навколишнє природне середовище або може перешкодити використанню їх за цільовим призначенням
4. діяльність, що позитивно може вплинути на їх використання за цільовим призначенням

8. Яку назву має місцевість, що оголошується у разі виникнення надзвичайних екологічних ситуацій:

1. зона підвищеної екологічної небезпеки;
2. зона надзвичайної екологічної ситуації;
3. зона ризику;
4. зона забруднення.

9. Надзвичайна екологічна ситуація – це:

1. надзвичайна ситуація, за якої на окремій місцевості сталися позитивні зміни в навколишньому природному середовищі, що потребують застосування надзвичайних заходів з боку держави

2. надзвичайна ситуація, за якої на окремій місцевості сталися негативні зміни в навколишньому природному середовищі, що потребують застосування надзвичайних заходів з боку держави;
3. ситуація, за якої на місцевості сталися негативні зміни в навколишньому природному середовищі, що потребують застосування надзвичайних заходів з боку держави
4. надзвичайна ситуація, за якої на окремій місцевості сталися негативні зміни в навколишньому природному середовищі, що не потребують застосування надзвичайних заходів з боку держави

10. Надзвичайні екологічні ситуації поділяються на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру за:

1. характером походження подій;
2. ступенем поширення;
3. розміром людських втрат та матеріальних збитків;
4. за обсягом заподіяних наслідків.

Н о р м а т и в н о - п р а в о в і а к т и т а л і т е р а т у р а

1. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991р. № 1264-ХІІ. Відомості Верховної Ради України.1991. № 41. Ст. 546. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>

2. Кодекс цивільного захисту від 02.10.2012р. № 5403-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. №34-35. Ст. 458. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>

3. Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання: Закон України від 14.01.1998 р. № 15/98-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 22. Ст. 115. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15/98-вр#Text>

4. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закон України від 23.12.1997. № 771/97-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 19. Ст. 98. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-вр#Text>

5. Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції: Закон України від 14.01.2000 р. № 1393-XIV. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 12. Ст. 95. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1393-14#Text>

6. Про зону надзвичайної екологічної ситуації: Закон України від 13.07.2000 р. № 1908-III. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 42. Ст. 348. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1908-14#Text>

7. Про основи містобудування: Закон України від 16.11.1992 р. № 2780-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 52. Ст. 683. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12#Text>

8. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 р. № 4004-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 27. Ст. 218. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>

9. Про благоустрій населених пунктів: Закон України від 06.09.2005р. № 2807-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 49. Ст. 517. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-15#Text>

10. Правила санітарної охорони території України: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.2011 р. № 893. Офіційний вісник України. 2011. № 65. Ст. 2538. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/893-2011-п#Text>

11. Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 28.02.1991 р. № 796-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 16. Ст. 200. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/796-12#Text>

12. Правове регулювання екологічної безпеки в Україні: навч. посіб. / А.П. Гетьман, М.В. Шульга, В.Л. Бредіхіна та ін. Х.: Право, 2012. 296 с.

13. Андрейцев В.І. Право екологічної безпеки: навч. та наук.-практ. посіб. К.: Знання-Прес, 2002. 332 с.

14. Проблеми права екологічної безпеки: навч. посібн. / М.В. Краснова, Г.І. Балюк, А.Г. Бобкова [та ін.]: М-во освіти і науки України; Київ. Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка; Нац. гірн. Ун-т. Дніпро: НГУ, 2016. 575 с.

15. Краснова Ю.А. Право екологічної безпеки : навчальний посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2019. 238 с.

Тема 4. Юридична відповідальність за порушення вимог законодавства про екологічну безпеку

1. Під правопорушенням у сфері екологічної безпеки слід розуміти:

1. винне, протиправне, екологонебезпечне діяння, яке посягає на встановлений державою правопорядок у сфері безпеки, за вчинення якого законом передбачена юридична відповідальність
2. екологонебезпечне чи екологошкідливе діяння, яке не посягає на встановлений державою правопорядок у сфері екологічної безпеки, за вчинення якого законом передбачена юридична відповідальність
3. винне, протиправне, екологонебезпечне чи екологошкідливе діяння, яке посягає на встановлений державою правопорядок у сфері екологічної безпеки, за вчинення якого законом передбачена юридична відповідальність
4. винне, протиправне діяння, яке посягає на встановлений державою правопорядок у сфері екологічної безпеки, за вчинення якого законом не передбачена юридична відповідальність

2. Об'єктом правопорушення у сфері екологічної безпеки є:

1. штучне середовище як умова життя на землі у вигляді окремих об'єктів природи, їх компонентів, а також життя і здоров'я людини
2. природне середовище як умова життя у вигляді окремих об'єктів антропогенного походження
3. штучне середовище та його компоненти
4. природне середовище як умова життя на землі у вигляді окремих об'єктів природи, їх компонентів, а також життя і здоров'я людини

3. Підставою для притягнення до юридичної відповідальності у галузі забезпечення екологічної безпеки є:

1. вчинення правомірного діяння
2. вчинення екологічного правопорушення
3. утримання від неправомірного діяння
4. не вчинення неправомірного діяння

4. Чинне екологічне законодавство закріплює перелік порушень у галузі екологічної безпеки в:

1. Екологічному кодексі України
2. Законі України «Про екологічну експертизу»
3. Законі України «Про охорону навколишнього природного середовища»
4. Кодексі цивільного захисту України

5. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері забезпечення екологічної безпеки:

1. полягає в застосуванні заходів за правомірні й винні діяння, що порушують встановлений порядок використання природних ресурсів, охорони навколишнього середовища та вимоги екологічної безпеки
2. полягає в застосуванні некомпетентним органом держави заходів адміністративного впливу за протиправні й винні діяння, що порушують встановлений порядок використання природних ресурсів, охорони навколишнього середовища та вимоги екологічної безпеки
3. полягає в застосуванні компетентним органом заходів кримінального впливу за протиправні й винні діяння, що порушують встановлений порядок використання природних ресурсів, охорони навколишнього середовища та вимоги екологічної безпеки
4. полягає в застосуванні компетентним органом держави заходів адміністративного впливу за протиправні й винні діяння, що порушують встановлений порядок використання природних ресурсів, охорони навколишнього середовища та вимоги екологічної безпеки

6. Підставою для застосування кримінальної відповідальності за порушення законодавства у сфері забезпечення екологічної безпеки є:

1. злочин
2. адміністративне правопорушення
3. проступок
4. дисциплінарний вчинок

7. Шкода, заподіяна внаслідок порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища, підлягає компенсації в:

1. частково
2. не відшкодовується
3. повному обсязі
4. відшкодовується при існуванні конкретних обставин

8. Особи, що здійснюють панування над джерелами підвищеної екологічної небезпеки:

1. незобов'язані компенсувати заподіяну шкоду, якщо не доведуть, що шкода виникла внаслідок стихійних природних явищ чи навмисних дій потерпілих
2. зобов'язані компенсувати заподіяну шкоду, якщо не доведуть, що шкода виникла внаслідок стихійних природних явищ чи навмисних дій потерпілих
3. зобов'язані компенсувати заподіяну шкоду за будь-яких обставин
4. можуть не компенсувати заподіяну шкоду, якщо не доведуть, що шкода виникла внаслідок стихійних природних явищ чи навмисних дій потерпілих

9. Застосування заходів дисциплінарної, адміністративної або кримінальної відповідальності:

1. звільняє винних від компенсації шкоди, заподіяної забрудненням навколишнього природного середовища та погіршенням якості природних ресурсів
2. не звільняє невинних від компенсації шкоди, заподіяної забрудненням навколишнього природного середовища та погіршенням якості природних ресурсів
3. не звільняє винних від компенсації шкоди, заподіяної забрудненням навколишнього природного середовища та погіршенням якості природних ресурсів
4. завжди звільняє винних від компенсації шкоди, заподіяної забрудненням навколишнього природного середовища та погіршенням якості природних ресурсів

10. Посадові особи винні в порушенні вимог щодо забезпечення екологічної безпеки у передбаченому законом порядку:

1. не позбавляються премій за основними результатами господарської діяльності повністю або частково
2. позбавляються премій за основними результатами господарської діяльності повністю та частково
3. позбавляються премій за основними результатами виховної діяльності повністю або частково
4. позбавляються премій за основними результатами господарської діяльності повністю

Н о р м а т и в н о - п р а в о в і а к т и т а л і т е р а т у р а

1. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991р. № 1264-ХІІ. Відомості Верховної Ради України.1991. № 41. Ст. 546. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>

2. Кодекс про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-Х. Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-ІІІ. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. Ст. 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

4. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України від 19.06.2003 р. № 963-ІV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 39. Ст. 350. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/963-15#Text>

5. Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України 18.01.2001 р. № 2245-III. Відомості Верховної Ради України.2001. № 15. Ст. 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-14#Text>

6. Про судову практику у справах про злочини та інші правопорушення проти довілля : постанова Пленуму Верховного Суду України від 10.12.2004. № 17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0017700-04#Text>

7. Кодекс цивільного захисту від 02.10.2012р. № 5403-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. №34-35. Ст. 458. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>

8. Правове регулювання екологічної безпеки в Україні: навч. посіб. / А.П. Гетьман, М.В. Шульга, В.Л. Бредіхіна та ін. Х.: Право, 2012. 296 с.

9. Андрейцев В.І. Право екологічної безпеки: навч. та наук.-практ. посіб. К.: Знання-Прес, 2002. 332 с.

10. Проблеми права екологічної безпеки: навч. посібн. / М.В. Краснова, Г.І. Балюк, А.Г. Бобкова [та ін.]: М-во освіти і науки України; Київ. Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка; Нац. гірн. Ун-т. Дніпро: НГУ, 2016. 575 с.

11. Краснова Ю.А. Право екологічної безпеки : навчальний посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2019. 238 с.

Т е м а 5. Забезпечення вимог екологічної безпеки людини та природних об'єктів у процесі здійснення господарської та інших видів діяльності

1. Проекти господарської та іншої діяльності повинні мати:

1. висновок екологічної експертизи
2. матеріали оцінки її впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я людей
3. рішення органів місцевого самоврядування
4. висновок Міністерства охорони навколишнього природного середовища

2. Підприємства діяльність яких пов'язана з шкідливим впливом на довілля повинні бути обладнані:

1. повинні бути обладнані відповідними пристроями для очищення викидів і скидів або їх знешкодження, зменшення впливу шкідливих факторів, а також приладами контролю за кількістю і складом забруднюючих речовин та за характеристиками шкідливих факторів

2. не повинні бути обладнані відповідними пристроями для очищення викидів і скидів або їх знешкодження, зменшення впливу шкідливих факторів, а також приладами контролю за кількістю і складом забруднюючих речовин та за характеристиками шкідливих факторів
3. повинні бути обладнані лише пристроями для очищення викидів і скидів або їх знешкодження
4. повинні бути обладнані лише приладами контролю за кількістю і складом забруднюючих речовин та за характеристиками шкідливих факторів

3. Введення в дію підприємств, споруд та інших об'єктів, на яких не забезпечено в повному обсязі додержання всіх екологічних вимог:

1. дозволяється
2. дозволяється в передбачених випадках
3. забороняється в передбачених випадках
4. забороняється

4. Пріоритет вимог екологічної безпеки у використанні землі як просторового базису, природного ресурсу і основного засобу виробництва – це;

1. засіб державної політики у сфері охорони земель
2. функція державної політики у сфері охорони земель
3. принцип державної політики у сфері охорони земель
4. орієнтир державної політики у сфері охорони земель

5. Нормування в галузі охорони земель полягають у забезпеченні екологічної безпеки громадян шляхом:

1. визначення вимог щодо кількості земель і допустимого природного навантаження та господарського освоєння земель
2. визначення вимог щодо якості земель, родючості ґрунтів і допустимого антропогенного навантаження та господарського освоєння земель
3. визначення вимог щодо якості земель, стану ґрунтів і недопустимого штучного освоєння земель
4. визначення вимог щодо кількості ґрунтів і неможливого антропогенно-природного навантаження та рекреаційного освоєння земель

6. Виробництво і експлуатація транспортних засобів та установок, у викидах та скидах яких вміст забруднюючих речовин перевищує встановлені нормативи:

1. не допускається
2. не забороняється
3. допускається
4. допускається у певних випадках

7. За додержання встановлених для відповідного типу транспортного засобу нормативів вмісту забруднюючих речовин у відпрацьованих газах,

скидів забруднюючих речовин та впливу фізичних факторів пересувних джерел на стан навколишнього природного середовища:

1. не несуть відповідальність керівники транспортних організацій та власники транспортних засобів
2. несуть відповідальність керівники транспортних організацій
3. несуть відповідальність керівники транспортних організацій та власники транспортних засобів
4. несуть відповідальність власники транспортних засобів

8. При дислокації військових частин, проведенні військових навчань, маневрів, переміщенні військ і військової техніки:

1. повинні дотримуватись вимоги екологічної безпеки, крім випадків особливих ситуацій, що оголошуються відповідно до законодавства України
2. не повинні дотримуватись вимоги екологічної безпеки, крім випадків особливих ситуацій, що оголошуються відповідно до законодавства України
3. повинні дотримуватись вимоги екологічної безпеки
4. можуть дотримуватись вимоги екологічної безпеки, крім випадків особливих ситуацій, що оголошуються відповідно до законодавства України

9. Впровадження відкриттів, винаходів, застосування нової техніки, імпорту устаткування, технологій і систем, якщо вони не відповідають вимогам екологічної безпеки:

1. допускається за наявності спеціального дозволу;
2. забороняється;
3. не регламентується;
4. допускається за наявності патенту.

10. Який документ визначає комплекс заходів, що вживаються суб'єктом господарської діяльності з метою запобігання аваріям, а також забезпечення готовності до локалізації, ліквідації аварій та їх наслідків:

1. план-схема заходів безпеки;
2. декларація безпеки;
3. звіт;
4. план-схема.

Н о р м а т и в н о - п р а в о в і а к т и т а л і т е р а т у р а

1. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991р. № 1264-ХІІ. Відомості Верховної Ради України.1991. № 41. Ст. 546. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>

2. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: Закон України від 28.02.2019р. № 2697-VIII.

Відомості Верховної Ради України. 2019. № 16. Ст. 70. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>

3. Про основи містобудування: Закон України від 16.11.1992 р. № 2780-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 52. Ст. 683. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12#Text>

4. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23.05.2017 р. № 2059-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 29. Ст. 315. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>

5. Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України 18.01.2001 р. № 2245-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 15. Ст. 73. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-14#Text>

6. Про екологічний аудит: Закон України від 24.06.2004 р. № 1862-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 45. Ст. 500. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1862-15#Text>

7. Правове регулювання екологічної безпеки в Україні: навч. посіб. / А.П. Гетьман, М.В. Шульга, В.Л. Бредіхіна та ін. Х.: Право, 2012. 296 с.

8. Андрейцев В.І. Право екологічної безпеки: навч. та наук.-практ. посіб. К.: Знання-Прес, 2002. 332 с.

9. Проблеми права екологічної безпеки: навч. посібн. / М.В. Краснова, Г.І. Балюк, А.Г. Бобкова [та ін.]: М-во освіти і науки України; Київ. Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка; Нац. гірн. Ун-т. Дніпро: НГУ, 2016. 575 с.

10. Краснова Ю.А. Право екологічної безпеки : навчальний посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2019. 238 с.

Т е м а 6. Правове забезпечення вимог екологічної безпеки при поводженні з небезпечними хімічними речовинами

1. Гранично допустимі викиди та скиди у навколишнє природне середовище забруднюючих хімічних речовин встановлюються:

1. екологічними нормативами
2. екологічними стандартами
3. екологічними лімітами
4. екологічними імперативами

2. Громадяни при транспортуванні, зберіганні і застосуванні токсичних хімічних речовин для недопущення забруднення ними або їх складовими навколишнього природного середовища:

1. можуть дотримуватися відповідних правил
2. не зобов'язані дотримуватися відповідних правил
3. зобов'язані дотримуватися відповідних правил
4. можуть дотримуватися відповідних правил у випадках передбачених законом

3. При створенні нових хімічних речовин:

1. не повинні розроблятися та затверджуватися у встановленому законодавством порядку допустимі рівні вмісту цих речовин у об'єктах навколишнього природного середовища та продуктах харчування, методи визначення їх залишкової кількості та утилізації після використання
2. повинні розроблятися та затверджуватися у встановленому законодавством порядку допустимі рівні вмісту цих речовин у об'єктах навколишнього природного середовища та продуктах харчування, методи визначення їх залишкової кількості та утилізації після використання
3. можуть розроблятися та затверджуватися у встановленому законодавством порядку допустимі рівні вмісту цих речовин у об'єктах навколишнього природного середовища та продуктах харчування, методи визначення їх залишкової кількості та утилізації після використання
4. розробляються та затверджуються допустимі рівні вмісту цих речовин у об'єктах навколишнього штучного середовища та продуктах харчування, методи визначення їх залишкової кількості та утилізації після використання у конкретних випадках

4. Віднесення хімічних речовин до категорії токсичних та їх класифікація за ступенем небезпечності визначаються нормативно-правовими актами на підставі:

1. висновку екологічної експертизи
2. висновку санітарно-епідемічної експертизи
3. висновку з оцінки впливу на довкілля
4. висновку токсичної експертизи

5. Для оцінки хімічного стану масиву поверхневих вод та визначення комплексу водоохоронних заходів встановлюється:

1. екологічний норматив якості води масивів підземних вод
2. екологічний стандарт якості води масивів поверхневих вод
3. екологічний ліміт якості води масивів поверхневих вод
4. екологічний норматив якості води масивів поверхневих вод

6. Власники засобів водного транспорту:

1. зобов'язані не забезпечувати охорону вод від забруднення внаслідок втрат хімічних речовин
2. зобов'язані забезпечувати охорону вод від забруднення внаслідок втрат хімічних речовин
3. можуть забезпечувати охорону вод від забруднення внаслідок втрат хімічних речовин
4. забезпечують охорону вод від забруднення внаслідок втрат хімічних речовин в певних випадках

7. Пестициди – це:

1. токсичні речовини, їх сполуки або суміші речовин природного походження, призначені для покращення, регуляції та збільшення розвитку шкідливих організмів, внаслідок діяльності яких вражаються рослини, тварини, люди і завдається шкоди матеріальним цінностям, а також гризунів, бур'янів, деревної, чагарникової рослинності, засмічуючих видів риби
2. токсичні речовини, їх сполуки або суміші речовин хімічного чи біологічного походження, призначені для знищення, регуляції та припинення розвитку шкідливих організмів, внаслідок діяльності яких вражаються рослини, тварини, люди і завдається шкоди матеріальним цінностям, а також гризунів, бур'янів, деревної, чагарникової рослинності, засмічуючих видів риби
3. природні речовини, їх сполуки або суміші речовин хімічного чи біологічного походження, призначені для знищення, регуляції та припинення розвитку шкідливих організмів, внаслідок діяльності яких вражаються рослини, тварини, люди і завдається шкоди матеріальним цінностям, а також гризунів, бур'янів, деревної, чагарникової рослинності, засмічуючих видів риби
4. речовини, їх сполуки або суміші речовин антропогенного походження, призначені для покращення, регуляції та припинення розвитку організмів, внаслідок діяльності яких покращується стан рослин, тварин, людей і не завдається шкоди матеріальним цінностям

8. Органічні, мінеральні і бактеріальні добрива, хімічні меліоранти, регулятори росту рослин та інші речовини, що застосовуються для підвищення родючості ґрунтів, урожайності сільськогосподарських культур і поліпшення якості рослинницької продукції – це:

1. біохімікати
2. пестициди
3. біоцити
4. агрохімікати

9. Нормативи якісного стану ґрунтів визначають:

1. рівень забруднення, оптимальний вміст поживних речовин, фізико-хімічні властивості тощо

2. рівень родючості, оптимальний вміст поживних речовин, фізико-хімічні властивості тощо
3. рівень забруднення, мінімальний вміст хімічних речовин, фізико-хімічні властивості тощо
4. рівень родючості, оптимальний вміст радіологічних речовин тощо

10. Агрохімічне обстеження ґрунтів – це:

1. необов'язкове суцільне обстеження сільськогосподарських угідь з метою державного контролю за зміною показників родючості і забруднення ґрунтів
2. обов'язкове суцільне обстеження сільськогосподарських угідь з метою громадського контролю за покращенням показників родючості і забруднення ґрунтів
3. обов'язкове суцільне обстеження сільськогосподарських угідь з метою державного контролю за зміною показників родючості і забруднення ґрунтів
4. обов'язкове суцільне обстеження земель промисловості з метою державного контролю за зміною показників родючості і забруднення ґрунтів

Н о р м а т и в н о - п р а в о в і а к т и т а л і т е р а т у р а

1. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991р. № 1264-ХІІ. Відомості Верховної Ради України.1991. № 41. Ст. 546. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>

2. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 р. № 4004-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 27. Ст. 218. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>

3. Про пестициди та агрохімікати: Закон України від 02.03.1995 р. № 86/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 14. Ст. 91. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/86/95-вр#Text>

4. Про нафту і газ: Закон України від 12.07.2001 р. № 2665-ІІІ. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 50, Ст. 262. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2665-14#Text>

5. Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України 18.01.2001 р. № 2245-ІІІ. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 15. Ст. 73. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-14#Text>

6. Про перевезення небезпечних вантажів: Закон України від 06.04.2000 р. № 1644-III. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 28. Ст. 222. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-14#Text>

7. Правове регулювання екологічної безпеки в Україні: навч. посіб. / А.П. Гетьман, М.В. Шульга, В.Л. Бредіхіна та ін. Х.: Право, 2012. 296 с.

8. Андрейцев В.І. Право екологічної безпеки: навч. та наук.-практ. посіб. К.: Знання-Прес, 2002. 332 с.

9. Проблеми права екологічної безпеки: навч. посібн. / М.В. Краснова, Г.І. Балюк, А.Г. Бобкова [та ін.]: М-во освіти і науки України; Київ. Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка; Нац. гірн. Ун-т. Дніпро: НГУ, 2016. 575 с.

10. Краснова Ю.А. Право екологічної безпеки : навчальний посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2019. 238 с.

Т е м а 7. Правове забезпечення вимог екологічної безпеки від шкідливого фізичного впливу

1. Негативний фізичний вплив – це:

1. вплив фізичних факторів в результаті чого виникає загроза для екологічної безпеки, а саме погіршується екологічна обстановка та виникає небезпека для здоров'я людей
2. вплив хімічних факторів в результаті чого виникає загроза для екологічної безпеки, а саме погіршується екологічна обстановка та виникає небезпека для здоров'я людей
3. вплив біологічних факторів в результаті чого виникає загроза для екологічної безпеки, а саме погіршується екологічна обстановка та виникає небезпека для здоров'я людей
4. вплив фізичних факторів в результаті чого виникає покращення екологічної обстановки для здоров'я людей

2. Види й розміри шкідливих фізичних впливів на навколишнє природне середовище:

1. не підлягають державному обліку
2. підлягають місцевому обліку
3. підлягають державному обліку
4. підлягають екологічній експертизі

3. Інформація в письмовій, аудіовізуальній, електронній чи іншій матеріальній формі про фізичні фактори, які впливають або можуть вплинути на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей – це:

1. інформація про товар
2. екологічна інформація
3. податкова інформація
4. статистична інформація

4. Рівні допустимого шкідливого впливу на навколишнє природне середовище фізичних факторів встановлюються:

1. екологічними засобами
2. екологічними лімітами
3. екологічними стандартами
4. екологічними нормативами

5. Рівні шкідливих фізичних впливів на навколишнє природне середовище є:

1. різними для окремих регіонів
2. єдиними для всієї території України.
3. єдиними для всієї планети
4. різними для відповідних населених пунктів

6. Підприємства, що здійснюють господарську чи іншу діяльність, пов'язану з використанням радіоактивних речовин у різних формах і з будь-якою метою:

1. не зобов'язані забезпечувати екологічну безпеку цієї діяльності
2. можуть забезпечувати екологічну безпеку цієї діяльності
3. не можуть забезпечувати екологічну безпеку цієї діяльності
4. зобов'язані забезпечувати екологічну безпеку цієї діяльності

7. Електромагнітні поля – це:

1. непостійні магнітні поля та електромагнітні випромінювання у діапазоні частот від 50,0 Гц до 300 ГГц
2. постійні магнітні поля та електромагнітні випромінювання у діапазоні частот від 50,0 Гц до 300 ГГц
3. постійні магнітні поля та електромагнітні випромінювання у діапазоні частот від 10,0 Гц
4. постійні магнітні поля та електромагнітні випромінювання у діапазоні частот від 1000 ГГц

8. Іонізуючі випромінювання – це:

1. потік квантів випромінювання, проходження яких через речовину призводить до завмирання атомів або молекул середовища

2. потік заряджених або нейтральних частинок чи квантів електромагнітного випромінювання, проходження яких через речовину призводить до іонізації і збудження атомів або молекул середовища
3. потік нейтральних квантів електромагнітного випромінювання, проходження яких через речовину не здійснює збудження атомів або молекул середовища
4. потік незаряджених частинок електромагнітного випромінювання, проходження яких через речовину не призводить до іонізації атомів або молекул середовища

9. Джерело іонізуючого випромінювання – це:

1. об'єкт, що містить радіоактивну речовину, або технічний пристрій, який створює чи в певних умовах здатний створювати іонізуюче випромінювання
2. об'єкт, що не містить радіоактивну речовину, або технічний пристрій, який не створює чи в певних умовах нездатний створювати іонізуюче випромінювання
3. об'єкт, що містить органічну речовину яка створює чи в певних умовах здатна створювати іонізуюче випромінювання
4. технічний пристрій, який в певних умовах здатний створювати сонячне випромінювання

10. Шум як фізичний фактор – це:

1. будь-які коливання, що характеризуються планомірною зміною амплітуди, частоти і тривалості
2. акустичні коливання, що не характеризуються випадковою зміною амплітуди, частоти і тривалості
3. акустичні коливання, що характеризуються випадковою зміною амплітуди, частоти і тривалості
4. коливання, що характеризуються зміною температури і клімату

Н о р м а т и в н о - п р а в о в і а к т и т а л і т е р а т у р а

1. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991р. № 1264-ХІІ. Відомості Верховної Ради України.1991. № 41. Ст. 546. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>

2. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 р. № 4004-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 27. Ст. 218. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>

3. Про охорону атмосферного повітря: Закон України від 16.10.1992 р. № 2707-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 678. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2707-12#Text>

4. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 4. Ст. 19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>

5. Про Порядок розроблення і затвердження нормативів граничнодопустимого рівня впливу фізичних та біологічних факторів стаціонарних джерел забруднення на стан атмосферного повітря: постанова Кабінету Міністрів України від 13.03.2002 р. № 300. Офіційний вісник України. 2002. № 12. Ст. 572. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/300-2002-п#Text>

6. Правове регулювання екологічної безпеки в Україні: навч. посіб. / А.П. Гетьман, М.В. Шульга, В.Л. Бредіхіна та ін. Х.: Право, 2012. 296 с.

7. Андрейцев В.І. Право екологічної безпеки: навч. та наук.-практ. посіб. К.: Знання-Прес, 2002. 332 с.

8. Проблеми права екологічної безпеки: навч. посібн. / М.В. Краснова, Г.І. Балюк, А.Г. Бобкова [та ін.]: М-во освіти і науки України; Київ. Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка; Нац. гірн. Ун-т. Дніпро: НГУ, 2016. 575 с.

9. Краснова Ю.А. Право екологічної безпеки : навчальний посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2019. 238 с.

Т е м а 8. Правове забезпечення ядерної та радіаційної (радіоекологічної) безпеки

1. Систематизація даних щодо сховищ радіоактивних відходів здійснюється шляхом ведення:

1. державної реєстрації;
2. державного кадастру;
3. державного банку даних;
4. державного обліку.

2. Радіаційна безпека – це:

1. недотримання допустимих меж радіаційного впливу на персонал, населення та навколишнє природне середовище, встановлених нормами, правилами та стандартами з безпеки
2. дотримання недопустимих меж радіаційного впливу на населення встановлених нормами, правилами та стандартами з небезпеки
3. дотримання допустимих меж біологічного впливу на довкілля встановлених нормами, правилами та стандартами
4. дотримання допустимих меж радіаційного впливу на персонал, населення та навколишнє природне середовище, встановлених нормами, правилами та стандартами з безпеки

3. Ядерна безпека – це:

1. недотримання норм, правил, стандартів та умов використання ядерних матеріалів, що забезпечують радіаційну безпеку
2. дотримання норм, правил, стандартів та умов використання ядерних матеріалів, що забезпечують радіаційну безпеку
3. дотримання норм, правил, стандартів та умов використання генетичних матеріалів, що забезпечують біологічну безпеку
4. дотримання умов володіння ядерними об'єктами, що не забезпечують радіаційну безпеку

4. До основних принципів державної політики у сфері використання ядерної енергії та радіаційного захисту:

1. нормування, ліцензування та нагляд у сфері використання ядерної енергії
2. невстановлення відповідальності за порушення правового режиму безпеки у сфері використання ядерної енергії
3. забезпечення при використанні ядерної енергії максимального рівня утворення радіоактивних відходів
4. засекречення інформації, пов'язаної з використанням ядерної енергії

5. Норми, правила і стандарти з ядерної та радіаційної безпеки – це:

1. критерії, вимоги і умови забезпечення безпеки під час використання генетичного матеріалу
2. критерії, вимоги і умови забезпечення безпеки при невикористанні ядерної енергії
3. критерії, вимоги і умови забезпечення безпеки під час використання ядерної енергії
4. критерії, вимоги і умови забезпечення безпеки під час використання природних ресурсів

6. Дотримання норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки:

1. є обов'язковим при здійсненні будь-якого виду діяльності у сфері використання ядерної енергії

2. не є обов'язковим при здійсненні будь-якого виду діяльності у сфері використання ядерної енергії
3. є обов'язковим при здійсненні конкретного виду діяльності у сфері використання ядерної енергії
4. є обов'язковим при здійсненні будь-якого виду діяльності у сфері генної інженерії

7. *Норми, правила і стандарти з ядерної та радіаційної безпеки затверджуються у порядку, що:*

1. не визначається законодавством України і не є обов'язковими на території України
2. визначається законодавством України, підлягають опублікуванню і є обов'язковими на території України
3. визначається законодавством, підлягають опублікуванню і є обов'язковими на відповідних об'єктах
4. визначається законодавством України, не підлягають опублікуванню і є обов'язковими на території окремих регіонів України

8. *Радіоактивні відходи – це:*

1. матеріальні об'єкти, активність радіонуклідів або радіоактивне забруднення яких перевищує межі, не встановлені діючими нормами, за умови, що використання цих об'єктів передбачається
2. матеріальні об'єкти та субстанції, активність радіонуклідів або радіоактивне забруднення яких не перевищує межі, встановлені діючими нормами
3. матеріальні об'єкти та субстанції, активність радіонуклідів або радіоактивне забруднення яких перевищує межі, встановлені діючими нормами, за умови, що використання цих об'єктів та субстанцій не передбачається
4. субстанції, радіоактивне забруднення яких перевищує межі, встановлені недіючими нормами

9. *Особами, які постраждали внаслідок ядерних аварій є:*

1. громадяни, які не постраждали від радіоактивного опромінення внаслідок будь-якої аварії, порушення правил експлуатації обладнання з радіоактивною речовиною, порушення правил зберігання і захоронення радіоактивних речовин
2. громадяни, які постраждали від біологічного впливу внаслідок будь-якої аварії, порушення правил експлуатації обладнання з біологічною речовиною
3. юридичні особи, які постраждали від радіоактивного опромінення внаслідок будь-якої аварії, порушення правил експлуатації обладнання з радіоактивною речовиною, порушення правил зберігання і захоронення радіоактивних речовин, що сталося не з вини потерпілих
4. громадяни, які постраждали від радіоактивного опромінення внаслідок будь-якої аварії, порушення правил експлуатації обладнання з радіоактивною

речовиною, порушення правил зберігання і захоронення радіоактивних речовин, що сталося не з вини потерпілих

10. Забороняється залучення до ліквідації радіаційних аварій та їх наслідків осіб, які:

1. мають медичні протипоказання, осіб віком до 18 років та жінок дітородного віку
2. не мають медичні протипоказання, осіб віком до 18 років та жінок дітородного віку
3. мають медичні протипоказання, осіб віком до 25 років та жінок дітородного віку
4. мають медичні протипоказання, осіб віком до 25 років

Н о р м а т и в н о - п р а в о в і а к т и т а л і т е р а т у р а

1. Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку: Закон України від 08.02.1995 р. № 39/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 12. Ст. 81. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/39/95-вр#Text>

2. Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання: Закон України від 14.01.1998 р. № 15/98-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 22. Ст. 115. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15/98-вр#Text>

3. Про Загальнодержавну цільову екологічну програму поводження з радіоактивними відходами: Закон України від 17.09.2008 р. № 516-VI. Відомості Верховної Ради України. 2009. № 5. Ст. 8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/516-17#Text>

4. Про поводження з радіоактивними відходами: Закон України від 30.06.1995 р. № 255/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 27. Ст. 198. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/255/95-вр#Text>

5. Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії: Закон України від 11.01.2000 р. № 1370-XIV. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 9. Ст. 68. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1370-14#Text>

6. Про фізичний захист ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання: Закон України від 19.10.2000 р. № 2064-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 1. Ст. 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2064-14#Text>

7. Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки: Закон України від 24.06.2004 р. № 1868-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 46. Ст. 511. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1868-15#Text>

8. Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 28.02.1991 р. № 796-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 16. Ст. 200. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/796-12#Text>

9. Правове регулювання екологічної безпеки в Україні: навч. посіб. / А.П. Гетьман, М.В. Шульга, В.Л. Бредіхіна та ін. Х.: Право, 2012. 296 с.

10. Андрейцев В.І. Право екологічної безпеки: навч. та наук.-практ. посіб. К.: Знання-Прес, 2002. 332 с.

11. Проблеми права екологічної безпеки: навч. посібн. / М.В. Краснова, Г.І. Балюк, А.Г. Бобкова [та ін.]: М-во освіти і науки України; Київ. Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка; Нац. гірн. Ун-т. Дніпро: НГУ, 2016. 575 с.

12. Краснова Ю.А. Право екологічної безпеки : навчальний посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2019. 238 с.

Т е м а 9. Правове забезпечення біологічної та генетичної безпеки

1. Біологічна безпека – це:

1. стан середовища життєдіяльності людини, при якому присутній негативний вплив його чинників (біологічних, хімічних, фізичних) на біологічну структуру і функцію людської особи

2. стан середовища життєдіяльності людини, при якому відсутній негативний вплив його чинників (біологічних, хімічних, фізичних) на біологічну структуру і функцію людської особи в теперішньому і майбутніх поколіннях, а також відсутній незворотній негативний вплив на біологічні об'єкти природного середовища (біосферу) та сільськогосподарські рослини і тварини

3. стан середовища життєдіяльності, при якому відсутній негативний вплив його чинників на штучну структуру і функцію людської особи в теперішньому і майбутніх поколіннях, а також відсутній незворотній негативний вплив на штучні об'єкти середовища та сільськогосподарські рослини

4. стан середовища життєдіяльності біологічних організмів, при якому присутній негативний вплив його чинників на біологічну структуру і функцію людської особи в теперішньому і майбутніх поколіннях, а також відсутній зворотній негативний вплив на біологічні об'єкти природного середовища (біосферу)

2. Стан середовища життєдіяльності людини, при якому відсутній будь-який неприродний вплив на людський геном – це:

1. ядерна безпека
2. радіаційна безпека
3. біологічна безпека
4. генетична безпека

3. Генетично модифікований організм – це:

1. будь-який організм, у якому генетичний матеріал був змінений за допомогою природних прийомів переносу генів, які відбуваються у природних умовах
2. окремі види організмів, у яких генетичний матеріал був змінений за допомогою природних прийомів переносу генів, які не відбуваються у природних умовах
3. будь-який організм, у якому генетичний матеріал був змінений за допомогою штучних прийомів переносу генів, які не відбуваються у природних умовах
4. організм, у якому біологічна структура не була змінена за допомогою штучних прийомів переносу генів, які не відбуваються у штучних умовах

4. Одним із основних принципів державної політики в галузі генетично-інженерної діяльності та поводження з ГМО є:

1. забезпечення заходів щодо дотримання біологічної і генетичної безпеки при створенні, дослідженні та практичному використанні ГМО в господарських цілях
2. не забезпечення заходів щодо дотримання біологічної і генетичної безпеки при створенні, дослідженні та практичному використанні ГМО в господарських цілях
3. забезпечення заходів щодо не дотримання біологічної і генетичної безпеки при створенні, дослідженні та практичному використанні ГМО в господарських цілях
4. забезпечення заходів щодо дотримання радіаційної і ядерної безпеки при створенні, дослідженні та практичному використанні ГМО в господарських цілях

5. Інтродукція – це:

1. штучне введення виду до складу рослинного світу в межах його ареалу
2. штучне введення виду до складу рослинного світу поза межами його природного ареалу

3. природне введення виду до складу рослинного світу поза межами його природного ареалу
4. природне введення виду до складу тваринного світу поза межами його ареалу

6. Акліматизація – це:

1. пристосування (адаптація) виду до нових умов існування у зв'язку зі штучним його переселенням
2. не пристосування виду до умов існування у зв'язку зі штучним його переселенням
3. пристосування (адаптація) виду до старих умов існування
4. адаптація виду до нових умов існування у зв'язку зі природним його переселенням

7. Карантин рослин – це:

1. система заходів, не спрямованих на запобігання занесенню та/або поширенню регульованих шкідливих організмів
2. система заходів, спрямованих на поширення шкідливих організмів
3. система заходів, спрямованих на запобігання занесенню та/або поширенню регульованих шкідливих організмів або забезпечення контролю за ними (локалізації)
4. система заходів, не спрямованих на запобігання занесенню та/або поширенню регульованих шкідливих організмів або не забезпечення контролю за ними (локалізації)

8. Нормативи гранично допустимих рівнів впливу на атмосферне повітря встановлюються:

1. для усіх стаціонарних джерел, які створюють біологічні фактори
2. для кожного джерела по окремих створюваних ним видах біологічних факторів
3. для кожного стаціонарного джерела по всіх створюваних ним видах біологічних факторів
4. для кожного стаціонарного джерела по всіх не створюваних ним видах біологічних факторів

9. Господарська чи інші види діяльності, пов'язані з порушенням умов і вимог до викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря і рівнів впливу біологічних факторів на його стан, передбачених дозволами:

1. не може бути обмежена, тимчасово заборонена (зупинена) або припинена відповідно до законодавства
2. може бути обмежена, тимчасово заборонена (зупинена) або припинена відповідно до законодавства
3. може бути лише обмежена відповідно до законодавства
4. може бути тимчасово заборонена (зупинена) відповідно до законодавства

10. Створення нових штамів мікроорганізмів та біологічно активних речовин здійснюється:

1. за наявності оцінки їх впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я людей
2. за відсутності оцінки їх впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я людей
3. за наявності висновку екологічної експертизи на навколишнє природне середовище та здоров'я людей
4. за наявності результатів моніторингу за процесами, що відбуваються в довкіллі

Н о р м а т и в н о - п р а в о в і а к т и т а л і т е р а т у р а

1. Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів: Закон України від 31.05.2007 р. № 1103-V. Відомості Верховної Ради України. 2007. № 35. Ст. 484. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1103-16#Text>

2. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23.05.2017 р. № 2059-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 29. Ст. 315. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>

3. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 р. № 4004-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 27. Ст. 218. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>

4. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закон України від 23.12.1997 р. № 771/97-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 19. Ст. 98. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-вр#Text>

5. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 4. Ст. 19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>

6. Про ветеринарну медицину: Закон України від 25.06.1992 р. № 2498-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 36. Ст. 531. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2498-12#Text>

7. Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції: Закон України від 14.01.2000 р. № 1393-XIV. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 12. Ст. 95. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1393-14#Text>

8. Правове регулювання екологічної безпеки в Україні: навч. посіб. / А.П. Гетьман, М.В. Шульга, В.Л. Бредіхіна та ін. Х.: Право, 2012. 296 с.

9. Андрейцев В.І. Право екологічної безпеки: навч. та наук.-практ. посіб. К.: Знання-Прес, 2002. 332 с.

10. Проблеми права екологічної безпеки: навч. посібн. / М.В. Краснова, Г.І. Балюк, А.Г. Бобкова [та ін.]: М-во освіти і науки України; Київ. Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка; Нац. гірн. Ун-т. Дніпро: НГУ, 2016. 575 с.

11. Краснова Ю.А. Право екологічної безпеки : навчальний посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2019. 238 с.

Т е м а 10. Правове забезпечення екологічної безпеки у сфері поводження з відходами, небезпечними та озоноруйнуючими речовинами

1. Ким ведеться паспортизація об'єктів з метою ідентифікації та визначення оптимальних шляхів поводження з відходами:

1. підприємствами;
2. органами виконавчої влади;
3. органами Мінприроди;
4. органами місцевого самоврядування.

2. Хто має право на поводження з радіоактивними відходами:

1. юридичні особи які отримали дозвіл;
2. органи державної влади;
3. юридичні та фізичні особи, які отримали дозвіл;
4. органи державної влади та місцевого самоврядування.

3. Відходи, що не мають власника або власник яких невідомий, вважаються:

1. локальними;
2. комунальними;
3. безхазяйними;
4. державними.

4. Здійснення операцій з відходами, що не призводить до їх утилізації називається:

1. видалення відходів;
2. знешкодження відходів;
3. захоронення відходів;
4. оброблення відходів.

5. Побутові відходи – це:

1. відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення
2. відходи, що не утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і використовуються за місцем їх накопичення
3. відходи, що утворюються в процесі професійної діяльності людини в промислових об'єктах і використовуються за місцем їх накопичення
4. об'єкти, що не утворюються в процесі діяльності людини і не використовуються за місцем їх накопичення

6. Основним принципом державної політики у сфері поводження з відходами є:

1. сприяння створенню об'єктів поводження з відходами;
2. пріоритетний захист навколишнього природного середовища та здоров'я людини від негативного впливу відходів;
3. визначення режиму використання безхазяйних відходів;
4. сприяння створенню об'єктів захоронення відходів.

7. Суб'єктами права власності на відходи є:

1. держава, територіальні громади, Автономна Республіка Крим;
2. лише державні підприємства;
3. підприємства, установи, організації усіх форм власності, громадяни України та іноземці;
4. держава, Автономна Республіка Крим, територіальні громади, підприємства, установи, організації усіх форм власності, громадяни України, іноземці та особи без громадянства.

8. Правопорушенням у сфері поводження з відходами є:

1. зберігання відходів на території підприємств;
2. перевезення відходів водними шляхами;
3. приховування перевищення встановлених лімітів на обсяги утворення та розміщення відходів;
4. вивезення відходів в інші держави.

9. Здійснення операцій у сфері поводження з відходами дозволяється лише :

1. за наявності дозволу на здійснення операцій у сфері поводження з відходами
2. за наявності спеціального договору
3. власникам відходів
4. громадянам

10. Суб'єкти підприємницької діяльності, відповідно до міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України:

1. зобов'язані не скорочувати і в подальшому неповністю припинити виробництво та використання хімічних речовин, що шкідливо впливають на озоновий шар
2. скорочують і в подальшому повністю припинити виробництво та використання хімічних речовин, що позитивно впливають на озоновий шар
3. зобов'язані скорочувати і в подальшому на свій розсуд припинити виробництво та використання хімічних речовин, що впливають на озоновий шар
4. зобов'язані скорочувати і в подальшому повністю припинити виробництво та використання хімічних речовин, що шкідливо впливають на озоновий шар

Н о р м а т и в н о - п р а в о в і а к т и т а л і т е р а т у р а

1. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991р. № 1264-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 41. Ст. 546. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>

2. Про відходи: Закон України від 05.03.1998 р. № 187/98-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 36-37. Ст. 242. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/187/98-вр#Text>

3. Про Загальнодержавну програму поводження з токсичними відходами: Закон України від 14.09.2000 р. № 1947-ІІІ. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 44. Ст. 374. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1947-14#Text>

4. Про поводження з радіоактивними відходами: Закон України від 30.06.1995 р. № 255/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 27. Ст. 198. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/255/95-вр#Text>

5. Про Загальнодержавну цільову екологічну програму поводження з радіоактивними відходами: Закон України від 17.09.2008 р. № 516-VІ.

Відомості Верховної Ради України. 2009. № 5. Ст. 8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/516-17#Text>

6. Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами: Закон України від 12.12.2019р. № 376-IX. Відомості Верховної Ради України. 2020. № 21. Ст. 145. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/376-20#Text> (дата звернення: 27.08.2020).

7. Правове регулювання екологічної безпеки в Україні: навч. посіб. / А.П. Гетьман, М.В. Шульга, В.Л. Бредіхіна та ін. Х.: Право, 2012. 296 с.

8. Андрейцев В.І. Право екологічної безпеки: навч. та наук.-практ. посіб. К.: Знання-Прес, 2002. 332 с.

9. Проблеми права екологічної безпеки: навч. посібн. / М.В. Краснова, Г.І. Балюк, А.Г. Бобкова [та ін.]: М-во освіти і науки України; Київ. Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка; Нац. гірн. Ун-т. Дніпро: НГУ, 2016. 575 с.

10. Краснова Ю.А. Право екологічної безпеки : навчальний посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2019. 238 с.